

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 305045
Datum vergadering: 15 februari 2022
Datum voorstel: 18 januari 2022
Nummer: 13 A
Onderwerp: Oprichting Regionaal Energie Bedrijf REB-NOT

Voorgesteld raadsbesluit

Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college om:

1. Een Regionaal Energiebedrijf Noortoost Twente (REB-NOT) op te richten samen met andere gemeenten en een aantal Lokale Energie Initiatieven (LEI's);
2. Deel te nemen in de rechtspersoon REB-NOT voor een periode van vijf jaar;
3. In te stemmen met de concept-statuten en concept-ledenovereenkomst;
4. Subsidie te verlenen aan het REB-NOT voor de jaren 2022 en 2023, van € 1 per inwoner per jaar;
5. Het subsidie voor 2022 en 2023 in 2022 in één keer ten laste brengen van de programmagelden duurzaamheid ($21.315 \text{ inwoners} \times \text{€}2 = \text{€}42.630$);
6. In het 2e halfjaar van 2024 een tussentijdse evaluatie uit te laten voeren en deze voor te leggen aan de gemeenteraad.

Geen wensen of bedenkingen in te dienen op dit voorgenomen besluit.

Samenvatting van het voorstel

Door samen met de gemeenten **Dinkelland** en **Losser** deel te nemen in, en ook samen met de gemeente **Oldenzaal** financieel bij te dragen aan het REB-NOT (Regionaal energiebedrijf Noord Oost Twente) krijgen duurzame energie initiatieven een marktwaardige ontwikkelkans, waarbij de lokale participatie binnen de projecten vanuit de lokale energie initiatieven (LEI's) haar invulling krijgt.

Aanleiding voor dit voorstel

De energietransitie is in alle opzichten een uitdagende opgave waarvoor we als totale samenleving staan. Gemeenten hebben in deze energietransitie een regierol toebedeeld gekregen.

De NOT-gemeenten hebben ervoor gekozen om daarin een stimulerende/faciliterende rol en eventueel een zelfontwikkende rol te spelen via o.a. de moties van:

- Gemeente Tubbergen: Motie nr. 2021-Oude Steenhof/Groothuis-2 met Onderwerp: RES 2.0 – gemeentelijk energiebedrijf;
- Gemeente Tubbergen: Motie nr 2020-Weerink-Plegt-Wessels-Groothuis-1 met Onderwerp: Gemeentelijke exploitatie windmolens
- Gemeente Losser: Motie ID 141 fracties: D66, CDA, BF en PvdA met onderwerp: Losserse Energie Opwekking door de gemeente Losser.

Daarnaast speelt mee dat marktpartijen bij gemeenten kijken naar de mogelijkheden voor grootschalige opwek. Deze marktpartijen hebben niet alleen door hun kennis en kunde en hun financiële buffers een grote voorsprong t.o.v. de LEI's die hier actief zijn, zij kijken doorgaans ook met andere ogen naar die mogelijkheden. De LEI's, die met hun maatschappelijke karakter gerund worden door vrijwilligers, hebben participatie hoog in vaandel staan, zijn als organisatie vaak nog jong en financieel geen partij t.o.v. marktpartijen.

Beoogd resultaat van te nemen voorstel

De gemeente Tubbergen haakt aan bij de landelijke doelstelling dat in 2050 de energievoorziening volledig duurzaam moet zijn. Dat is ambitieus. Hiervoor moeten de komende jaren de nodige inspanningen geleverd worden. Hier willen we samen met inwoners, organisaties en andere gemeenten invulling aan geven.

In de begroting van 2022 via de actielijnen: Duurzaam van onderop, Energie; wind en zon, en maatschappelijk vastgoed willen we o.a.:

- Ondersteunen en aanjagen van werkgroepen en coöperaties duurzaamheid in de kernen;
- Stimuleren en faciliteren van initiatieven van inwoners, ondernemers en organisaties;

- Samen met Dinkelland, Losser en Oldenzaal invulling geven aan de grootschalige energietransities (wind en zon);
- Meer inzet op participatie rondom de energietransitie en de ontwikkeling van instrumenten om de lusten en lasten lokaal te laten zijn;
- Opstellen stimuleringsregeling voor o.a. het stimuleren van zon op dak;
- Verkennen mogelijkheden van een ontwikkelende rol van de gemeente bij de energietransitie;
- Ondersteuning bij duurzame instandhouding c.q. clustering van maatschappelijke voorzieningen.

Argumentatie

Het REB-NOT kan gezien worden als middel om de gemeentelijk gestelde doelen in de RES Twente ook gezamenlijk te bereiken, zowel kwantitatief (aantal GWh) als kwalitatief (minimaal 50% Lokaal Eigendom). De 50% Lokaal Eigendom wordt noodzakelijk geacht om te bereiken dat bewoners van het gebied niet alleen de lasten ervaren, maar juist ook de lusten.

Door de samenwerking van de LEI's en gemeenten is het REB-NOT in staat om naast de kleine projecten ook grootschalige projecten te realiseren en daarmee een versnelling te geven aan de energietransitie en verduurzaming van haar omgeving.

Met het REB-NOT wordt een belangrijke stap gezet in het professionaliseren van deze organisaties. Hierbij is beoogd dat het REB-NOT over vijf jaar door de LEI's zelfstandig kan worden voortgezet als professionele organisatie van, door en voor de bewoners van Noordoost Twente.

Binnen de deelname en samenwerking in het REB-NOT is een goede financiële infrastructuur en een eenduidige definitie van het begrip "Lokaal Eigendom" van belang om richting te geven aan de uit te voeren projecten.

Daarom wordt de gemeenteraad een samenhangend pakket aan voorstellen voorgelegd.

Dit omvat:

1. Oprichting van het REB-NOT, waarbij de gemeenteraad in de gelegenheid wordt gesteld om hierop wensen en bedenkingen te uiten;
2. Het opwekken van hernieuwbare energie door coöperaties aan te wijzen als publieke taak met het REB-NOT als goedgekeurde partij.
3. Een garantstelling van de gemeente(n), zodat projecten onder het REB-NOT uitgevoerd kunnen worden waarin iedere inwoner deel kan nemen en profiteren in de opbrengsten.
4. Een vaststelling van de beleidsnotitie "Lokaal Eigendom", zodat in de NOT-gemeenten dezelfde definitie wordt gehanteerd bij de invulling van het begrip "Lokaal Eigendom".

Na het eventueel uiten van wensen en bedenkingen door de gemeenteraad en een definitief besluit door het college zal samen met de andere deelnemende gemeenten en de deelnemende LEI's het REB-NOT worden opgericht (in de bijlages zijn de hiertoe voorbereide documenten te vinden: concept statuten met bijbehorende ledenovereenkomst en het projectplan met daarin opgenomen de begroting en een memo met nadere informatie aan de gemeenteraad Tubbergen). Na de oprichting zullen de projecten worden ontwikkeld en uitgevoerd.

Evaluatie

In de jaarrekening zal jaarlijks verslag worden gedaan van de resultaten van het REB-NOT en in relatie tot de nota Verbonden Partijen. Daarnaast wordt na 2,5 jaar (2e halfjaar 2024) een evaluatie gedaan, waarvan de resultaten via het college aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten worden verstrekt.

Achtergrondinformatie

Naast dit besluit en de besluiten rondom de garantstelling en de beleidsnotitie "Lokaal Eigendom" en de daarbij behorende bijlagen is verdere informatie te vinden in de bijlage: "Achtergrondinformatie". Deze informatie is richting de NOT-gemeenten voor besluitvorming verstrekt.

Alternatieven

De alternatieven voor dit besluit zijn:

- Het niet oprichten van een REB-NOT met als gevolg dat naar alle waarschijnlijkheid de gecombineerde doelstelling van het aantal te realiseren GWh in Noordoost Twente en het realiseren van 50% Lokaal Eigendom van deze te realiseren GWh niet gehaald zal worden.
- Het niet deelnemen van alle vier gemeenten in de rechtspersoon REB-NOT en/of uitsluitend financieel/personeel deelnemen van alle vier gemeenten heeft tot gevolg dat de LEI's het de eerste

jaren volledig op eigen kracht zullen moeten doen. De gemeente Oldenzaal heeft voor haar eigen positie inmiddels voor deze variant gekozen. Oldenzaal doet dit vanwege principiële redenen die terug te voeren zijn om niet deel te nemen in rechtspersonen.

- Het oprichten van een Lokaal Energie Bedrijf voor uitsluitend één gemeente. Een dergelijk LEB (Lokaal Energie Bedrijf) is, onder dezelfde condities, qua omvang en schaal dusdanig dat er geen sprake zal kunnen zijn van een levensvatbaar bedrijf (zie bijlage: memo met nadere informatie aan de gemeenteraad Tubbergen). Bovendien kan dan geen gebruik worden gemaakt van de kennis en ervaring, die inmiddels is opgebouwd in het totale NOT gebied en die in de komende jaren nog gezamenlijk verder wordt opgebouwd. Een LEB sluit bovendien ook niet aan bij het gezamenlijke bod vanuit de gemeenten in Noordoost Twente richting RES Twente en de samenwerking binnen Energie van Noordoost Twente.

Externe communicatie

Afhankelijk van de definitieve besluiten rondom de oprichting van het REB-NOT zal via een persbericht gecommuniceerd worden. Dit persbericht zal naast dit besluit ook de huidige stand in het besluitvormingsproces binnen de NOT-gemeenten communiceren.

Financiële paragraaf

Subsidie te verlenen aan REB-NOT voor de jaren 2022 en 2023, van € 1 per inwoner per jaar (bedrag per 1/1/ 2022 nog benoemen);

Het subsidie voor 2022 en 2023 in 2022 in één keer ten laste brengen van de programmagelden duurzaamheid. $21.315 \text{ inwoners} \times \text{€}2 = \text{€}42.630$.

Eventuele andere financiële verplichtingen met betrekking tot het REB-NOT hebben een eigen besluitvormingstraject.

Dit geldt bijvoorbeeld voor het verlenen van een garantstelling voor een lening bij de BNG, zoals verwoord in het raadsvoorstel voor het aanwijzen van de opwekking van duurzame energie door het REB-NOT en de LEI's. Deze dienen te worden aangevraagd en hiertoe wordt afzonderlijk besloten.

Dit geldt ook voor een eventuele financiële deelname van de gemeente aan de realisatie van een project of de deelname in een ontwikkelfase van een project.

Uitvoering

De besluitvorming vindt op verschillende tijdstippen binnen meerdere NOT gemeenten plaats. De vervolgpprocedure voor de werkelijke oprichting van het REB-NOT is hier mede afhankelijk van.

Na het besluit door de raad en daarna definitief besluit door college zullen de betrokken partijen worden geïnformeerd.

Tevens zal de bevolking op de hoogte worden gebracht van het bestaan van het REB-NOT en de mogelijkheden die dit biedt. Daarbij zullen dorpen, buurtschappen, ondernemers en particulieren worden opgeroepen om mogelijke projecten en initiatieven te melden.

Evaluatie

College laat in het 2e halfjaar van 2024 een tussentijdse evaluatie uitvoeren en deze wordt aan de gemeenteraad voorgelegd.

Harmonisatie Dinkelland-Tubbergen

Beide gemeenten hebben geharmoniseerd beleid dat van toepassing is op deelname in een rechtspersoon als het REB-NOT. Via de nota verbonden partijen en nota leningen en garantstellingen wordt hier richting aan gegeven.

Dit zelfde voorstel ligt ook bij de gemeente Dinkelland voor.

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

de burgemeester

ing. J.L.M. Scholten

Drs. Ing. W.A.M. Haverkamp - Wenker

Raadsbesluit

Datum: 15 februari 2022
Nummer: 13 B
Onderwerp: Oprichting Regionaal Energie Bedrijf REB-NOT

De raad van de gemeente Tubbergen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 18 januari 2022, nr. 13 A;

gelet op het advies van de raadscommissie van 1 februari 2022

gelet op artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet.

besluit:

Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college om:

1. Een Regionaal Energiebedrijf Noortoost Twente (REB-NOT) op te richten samen met andere gemeenten en een aantal Lokale Energie Initiatieven (LEI's);
2. Deel te nemen in de rechtspersoon REB-NOT voor een periode van vijf jaar;
3. In te stemmen met de concept-statuten en concept-ledenovereenkomst;
4. Subsidie te verlenen aan het REB-NOT voor de jaren 2022 en 2023, van € 1 per inwoner per jaar;
5. Het subsidie voor 2022 en 2023 in 2022 in één keer ten laste brengen van de programmagelden duurzaamheid ($21.315 \text{ inwoners} \times \text{€}2 = \text{€}42.630$);
6. In het 2e halfjaar van 2024 een tussentijdse evaluatie uit te laten voeren en deze voor te leggen aan de gemeenteraad.

Geen wensen of bedenkingen in te dienen op dit voorgenomen besluit.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 15 februari 2022

de griffier,

H.J.M.J. van Limbeek-ter Haar

de voorzitter,

Drs. Ing. W.A.M. Haverkamp - Wenker